

Popravení za války: případ Václav Kudibal

28.11.2025 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ústav pro studium totalitních režimů letos spustil nový portál Popravenizavalky.cz, který zpřístupňuje veřejnosti rozsáhlou databázi československých občanů popravených během nacistické okupace. Umožňuje podrobně prozkoumat jednotlivé případy, porozumět historickému kontextu a připomenout justiční i politické zločiny nacistického režimu. Jedním z dokumentovaných případů je příběh Václava Kudibala z Nymburka.

Po více než osmdesáti letech se jeho rodina dozvěděla, že jejich předek nebyl vrah, jak se původně věřilo. Kudibal, v roce 1938 voják československé armády, byl odsouzen k trestu smrti za vraždu lékaře Ernsta Zdarského z Doksů. Detailní analýza původních spisů historičkou **Pavlou Plachou** z **Ústavu pro studium totalitních režimů** a Jiřím Plachým z Vojenského historického ústavu odhalila, že rozsudek byl zmanipulovaný a odsouzený se sám stal obětí justiční vraždy.

Tématu se podrobně věnuje článek redaktora Lubomíra Smatany „*Děda nebyl vrah, ale oběť. Nacisté před 82 lety popravili nevinného muže z Nymburka*“, publikovaný na portálu iRozhlas.cz. **Pavla Plachá** v něm zdůrazňuje, že podrobná rešerše v archivech a rekonstrukce případu odhalila manipulace gestapa a prokázala, že Kudibal s největší pravděpodobností nebyl střelcem. Šlo přitom o kauzu, kterou vyšetřovaly na podzim 1938 československé orgány, které případ pro nedostatek důkazů odložily. „*Během vyšetřování československými orgány figuroval Václav Kudibal pouze v roli svědka. I z dalších dokumentů je více než pravděpodobné, že kulka z pistole Václava Kudibala německého lékaře nezabila,*“ shrnuje Plachá. „*Václav Kudibal nebyl vrah, ale oběť.*“

Pravnučka Václava Kudibala, Marie Kohoutová, popisuje, jak článek historiků, publikovaný v časopisu Historie a vojenství, převrátil rodinný příběh naruby: „*Po dvaosmdesáti letech jsme se dozvěděli, že náš pradědeček nebyl vrah. Byla to směs šoku a úlevy.*“ Rodině se také dostal až nyní poprvé do ruky text dopisu na rozloučenou, který napsal Václav Kudibal své ženě a synovi jen pár hodin před popravou. Dopis, jehož překlad se dochoval v německých spisech, zřejmě neprošel cenzurou, neboť se v něm Kudibal prohlásil za nevinného.

Portál **Popravenizavalky.cz** umožňuje znovu objevovat a přehodnocovat osudy jednotlivců, kteří se stali oběťmi justičního a politického násilí, a uvádět je zpět do povědomí veřejnosti. Databáze tak představuje důležitý nástroj pro historiky, studenty i širokou veřejnost, která se zajímá o období nacistické okupace a osudy jednotlivých obětí.

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**

FOTO: **SOA LITOMĚŘICE a SOUKROMÁ SBÍRKA**

<https://www.ustrcr.cz/popraveni-za-valky-pripad-vaclav-kudibal>